

[Erna Sørensen.]

til hjælp, men også dette kan vi klare i et kommende udvalg.

Mit parti giver sin tilslutning til lovforslagets videre behandling. Det eneste forbehold, jeg på forhånd vil tage, angår bestemmelserne om at ansætte husmoderafløserne som tjenestemænd. Her tror jeg vi skal være lidt forsigtige og i hvert fald overveje det nøje, før vi går med til en anerkendelse af denne regel.

Kirsten Gloerfelt-Tarp: Det er et tilsyneladende beskedent lovforslag, vi står overfor. Det medfører ikke nogen merudgift for statskassen i forhold til det, statskassen har ydet til en lignende opgave i de senere år. Men det er ikke desto mindre et meget betydningsfuldt lovforslag. Når det er bearbejdet og gennemført, vil lovgivningsmagten hermed have medvirket til at skabe nye former for hjælp til hjemmene, når de er i en nødsituation, når de midlertidig kommer ud for at have hjælp behov uden at have nem adgang til at skaffe hjælp på anden vis.

Når vi trænger til sådanne nye former, hænger det sammen med hele den udvikling, som er sket i nutidssamfundene. Vi ved, at det er vanskeligt at få hushjælp, vi ved, at det er vanskeligt at få hjælp af nabokonen, af tanten, sådan som man fik det i gamle dage. Og hvorfor? Nabokoner er stadig hjælpsomme, tanter er stadig hjælpsomme, men de har allesammen hænderne fulde, og de er ikke ved hånden, som de var i gamle dage. Derfor trænger vi til noget nyt på dette område, og det er ikke noget enestående, at Danmark skal i gang med at gennemføre noget sådant. Som det ærede medlem fru Elin Appel sagde, er det gennemført i Sverige, Holland, New Zealand, England og forskellige andre steder. Vi har slet ikke været så hurtige til at gennemføre det her.

Må jeg minde om, at jeg som mit partis ordfører for henved tre år siden forelagde et lovforslag om indførelse af husmoderafløsning. For henved tre år siden blev der nedsat en kommission af daværende arbejds- og socialminister S. P. Larsen, og for henved to år siden afgav den sin betænkning, men først nu står vi overfor et lovforslag.

Den idé, at vi her i landet skulle have en husmoderafløsning, som det offentlige hjælp til med, kom under besættelsen. Det var dengang vi havde de mange arbejdsløse kvinder, og det var dengang vi havde tyskerne i landet, og vi sagde: for enhver pris må vi skaffe beskæftigelse til vore folk. Så sagde mændene: ja, hvad i alverden skal

vi stille op med kvinderne? Mændene kan vi nemt beskæftige ved nyttigt arbejde, de kan grave huller i jorden, lave sportspladser o. s. v., men hvad nyttigt arbejde kan man sætte arbejdsløse kvinder til? Så var der nogle behjertede kvinder i Danske Kvinders Nationalråd, som satte hjernen i sving, og det viste sig, at det var ikke så forfærdelig vanskeligt; vi kunne nemt finde nogle opgaver, som det lå for kvinderne at tage sig af. En af opgaverne viste sig, da vi så, at der var en forfærdelig trang til hjælp rundt om i mange hjem, når sygdom eller andre ulykker ramte husmoderen og hjemmet var ved at blive opløst, husmoderen ved at bryde sammen, måske skulle på hospitalet, børnene på optagelseshjem o. s. v., o. s. v. Vi sendte da vort forslag til regeringen om, at man kunne bruge af beskæftigelsesmillionerne til at prøve på at iværksætte en hjælp her. Vi havde vor bagtanke dermed. Vi var ikke glade for at begynde på noget så godt med at skulle bruge langvarigt arbejdsløse kvinder, men vi havde den bagtanke, at når vi engang var begyndt på denne opgave, kunne den ikke opgives, så måtte man fortsætte. Vi fik at vide, at der var nogle af de myndigheder, som havde set på vort forslag, som var bange for at sætte det i gang, idet de sagde, at det nok ville skabe præcedens, og det var som sagt vor bagtanke, at det skulle gøre det. Men der var andre, som syntes, at der var en god idé deri, og vi fik af beskæftigelsesmillionerne midler til at gå i gang med arbejdet. Vi begyndte da med det i begyndelsen af 1942 her i København, og det har senere bredt sig mange steder landet over.

Det, det gjaldt om, var at komme væk fra, at det skulle være en beskæftigelsesforanstaltning, for det er klart, at selvom ordningen har gjort megen nytte, har den også været forbundet med meget, meget store vanskeligheder og meget store mangler, idet man tit stod overfor det ansvar, at man ud i hjemmene sendte kvinder, som man ikke tilstrækkeligt kunne sige god for, og som ikke var tilstrækkeligt egnede, måske heller ikke altid tilstrækkeligt pålidelige. Det har vist sig i disse år, at man har fået nogle, om hvilke man kan sige, at de har været egnede fra fødslen, og at man har fået en ikke ubetydelig del, som efterhånden er blevet egnet gennem opøvelse, men det har kostet arbejde, og det har i og for sig ikke været helt forsvarligt overfor hjemmene og måske heller ikke overfor de penge, der er brugt dertil, at give disse kvinder opøvelsen på denne vis. Det har medført og det medfører fremdeles i de store byer en mængde